

Svar

innanríkisráðherra við fyrirspurn frá Steinunni Þóru Árnadóttur um lögfestingu samnings Sameinuðu þjóðanna um réttindi fatlaðra.

1. *Hyggst ráðherra beita sér fyrir því að samningur Sameinuðu þjóðanna um réttindi fatlaðs fólks verði lögfestur á Alþingi?*

Unnið hefur verið að fullgildingu sáttmálans í samræmi við ályktun Alþingis frá árinu 2012 og sú vinna mun halda áfram. Á vettvangi samráðsnefndar Stjórnarráðsins, sveitarfélaga og hagsmunasamtaka hefur verið unnið að fullgildingu sáttmálans á grundvelli frumgreininga sem kynntar voru í apríl 2013. Í því felst undirbúningur nauðsynlegra breytinga á regluverki sem lagðar yrðu fyrir Alþingi eftir því sem við á og þeirri vinnu vindur fram. Sérstaklega var þess getið að huga þyrfti að fjármögnun og framkvæmd á grundvelli endurbættis lagaramma. Þá liggur fyrir endurgerð þýðingar á sáttmálanum.

2. *Hvaða breytingar þarf að gera á regluverki er varða skyldur ríkis og sveitarfélaga í tengslum við lögfestingu samningsins?*

Eins og áður segir hefur á grundvelli þingsályktunar Alþingis frá árinu 2012 verið unnið að greiningu á íslensku lagaumhverfi með tilliti til ákvæða sáttmálans. Niðurstöður þeirrar vinnu eru öllum aðgengilegar í greinargerð á heimasíðu innanríkisráðuneytisins á slóðinni www.irr.is/crpd. Þar kemur fram að fullgilding sáttmálans krefst tiltekinna breytinga á íslenskum lögum. Í greinargerðinni segir:

„Á undanförunum árum hefur íslensku lagaumhverfi verið breytt í samræmi við ákvæði sáttmálans. Frumgreining hefur leitt í ljós að innlend lagagögn séu í samræmi við fjórtán af þrjátíu efnisgreinum sáttmálans sem kveða á um efnisréttindi fatlaðs fólks. Þá er lagaumhverfi að hluta til í samræmi við sjö efnisgreinar sem krefjast frekari breytinga. Eftir stendur að lögum þarf að breyta vegna níu greina sáttmálans svo fullgilda megi hann. Í sumum tilfellum er um að ræða viðkvæma málaflokka og því telur ráðuneytið að undirbúningur allra breytinga þurfi að eiga sér stað með víðtæku samstarfi og samráði við hagsmunaaðila og sérfræðinga.“

Í greinargerðinni má einnig sjá samanburð á ákvæðum sáttmálans við íslensk lög. Við greininguna hefur innanríkisráðuneytið átt náið samráð við Samband íslenskra sveitarfélaga sem á fulltrúa í samráðshópi ráðuneytanna. Einnig hefur verið haft samráð við fulltrúa Öryrkjabandalags Íslands, Landssamtakanna Þroskahjálpar og Landssamtakanna Geðhjálpur sem komu á framfæri sjónarmiðum sínum.

3. *Hver er áætlaður kostnaður við fulla innleiðingu samningsins í íslensk lög?*

Áætlaður heildarkostnaður liggur ekki fyrir þar sem innleiðing samningsins kemur inn á verksvið nokkurra ráðuneyta. Það verður því á hendi einstakra ráðuneyta að greina þau kostnaðaráhrif sem leiðir af einstökum lagabreytingum, breytingu á regluverki eða framkvæmd til að tryggja fullgildingu sáttmálans.

Þá er rétt að geta þess að unnið er að úttekt á framkvæmd á flutningi þjónustu við fatlað fólk frá ríki til sveitarfélaga, m.a. með hliðsjón af fjárhagslegum þáttum.

Í áðurnefndri greinargerð kemur eftirfarandi fram:

„Sú frumgreining sem þegar hefur farið fram lýtur einvörðungu að tilheyrandi lagagögnum. Fyrirliggjandi verkefni er skipt í áfanga og eru breytingar á löggjöf aðeins fyrsta skrefið í ferlinu. Mikilvægt er að heildarkostnaðarmat við breytingar á regluverki fari fram en ljóst er að fullgilding sáttmálans felur í sér umtalsverðan kostnað; bæði einskiptiskostnað en einnig rekstrarkostnað. Jafnframt verður að huga að framkvæmd nýrrar eða breyttrar löggjafar, reglugerða á grundvelli þeirra og fjármögnunar. Þá þarf að ráðast í átak til vitundarvakningar til að kynna innihald sáttmálans og þá breyttu samfélagslegu nálgun sem fullgilding hans hefur í för með sér.“